

Lausunto sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnan toimialueella

ES ymplk 29.08.2023 § 81

Forssan kaupungin jätelautakunta pyytää lausuntoa sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä 30.9.2023 mennessä. Jätelain mukaan asuinkiinteistöllä syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmästä on kaksi vaihtoehtoa. Jätteenkuljetuksen voi järjestää joko kunta (kunnan järjestämä jätteenkuljetus) tai kiinteistön haltija itse tekemällä sopimuksen jätteen kuljetuksesta valitsemansa kuljetusyrityksen kanssa (kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus). Lausunnossa pyydetään kertomaan, kumpaa kuljetusjärjestelmää lautakunta puoltaa ja esittämään sille perustelut.

Kuljetusjärjestelmäksi voidaan valita kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus vain, mikäli jätelain 37.1 §:n edellytykset täyttyvät. Nämä edellytykset ovat:

1. Tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.
2. Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuteta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
3. Vaikutukset muodostuvat kokonaisuutena arvioiden myönteiseksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten asemaan.

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunnan toimialueella eli Euran ja Säkylän kunnissa ja Huittisten kaupungissa on tällä hetkellä käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Kokouksen oheismateriaalina on Forssan kaupungin jätelautakunnan laatima Sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetusjärjestelmäselvitys 2023. Selvityksessä arvioitiin nykyisen kuljetusjärjestelmän toimivuutta sekalaisen yhdyskuntajätteen kuljetuksissa jokaisen kunnan alueella. Yhteenvedon mukaan jätelain ehdot täyttyvät Huittisten kaupungin alueella, mutta Euran ja Säkylän kuntien alueelta ei saatu varmuutta jätelain ehtojen täyttymisestä.

Jätelainsäädännön uudistuksen myötä kiinteistöjen kaikkien erilliskerättävien jätteiden kuten bio- ja pakkausjätteiden kuljetukset siirtyvät osaksi kunnan järjestämää kuljetusta. Asuinkiinteistöjen erilliskeräysvelvoitteet on jäteasetuksessa (978/2021) rajattu taajamiin. Taajamalla tarkoitetaan kaikkia vähintään 200 asukkaan rakennusryhmiä, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200:aa metriä suurempi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Euran, Huittisten ja Säkylän kuntien taajamissa jätteiden erilliskeräilystä huolehtii Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy. Näin ollen ainoastaan sekajätteen eli polttokelpoisen jätteen keräys hoidetaan sopimusperusteisesti muiden jätekuljettajien kanssa.

Lisätietoja

ympäristöylitarkastaja Johanna Thessler, p. 040 7307 423,
johanna.thessler@sakyla.fi

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Jukka Reko

Päätösehdotus

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta puoltaa ns. kunnan järjestämää jätteenkuljetusta, jonka organisoinnista vastaa Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy. Perusteluna todetaan, että ympäristölautakunta suorittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena omalta osaltaan jätteenkuljetukseen liittymisen valvontaa yhdessä Forssan jätelautakunnan kanssa. Tämä valvonta helpottuu huomattavasti tai paremminkin on käytännössä ylipäättään mahdollista kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Sopimusperusteisessa kuljetuksessa joidenkin kiinteistön omistajien jankkaaminen siitä, että ei ole tarvetta liittyä, on turhauttavaa. Lisäksi sopimusperusteisessa järjestelmässä kiinteistö voi ilmoituksellaan erota kuljetuksesta ja tämä teettää turhaa valvontatyötä viranomaisille. Viime kädessä hallintopakomenettelyn käyttäminen koetaan liian työlääksi ja järeäksi keinoksi vastaan hangoittelevien sopimusperusteiseen kuljetukseen liittymättömien kiinteistöjen pakottamiseksi kuljetukseen liittymiseen.

Viranomaisten työ helpottuu ns. kunnan järjestämässä jätehuollossa, lain edellyttämä liittymisen valvonta vähenee minimiin ja jätehuollossa ei ole enää ns. vapaamatkustajia. Jätelainsäädäntöä on Suomessa muutettu siihen suuntaan, että kunnan järjestämä jätteenkuljetus laajenee ja kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus vähenee. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteen kuljetus on nykyään mahdollista ainoastaan tiettyjen edellytysten täytyessä. Näiden edellytysten täyttymisestä ei meidän alueemme kunnista Eurassa ja Säskylässä ole saatu riittävää näyttöä, joten laillisia perusteita ns. sopimusperusteisen kuljetuksen jatkamiselle ei ole. Lisäksi käytännön kokemukset ja tehdyt selvitykset löytävät monenlaisia etuja kunnan järjestämästä kuljetuksesta verrattuna kiinteistön haltijan järjestämään kuljetukseen. Näitä ovat liikenteen ja tätä kautta myös päästöjen väheneminen sekä kustannustehokkuus, josta johtuen kuljetuksen asiakashinnat ovat usein alhaisemmat ja lisäksi tasavertaiset kaikille kuntalaisille. Monen kuljetusyrityksen jäteautojen ajelu samoilla asuinalueilla ei ole perusteltua. Bio- ja pakkausjätteiden kuljetusten siirtyessä kunnan järjestämäksi, tuntuu entistä loogisemmalta valita myös sekajätteen eli ns. polttokelpoisen jätteen kuljetusjärjestelmäksi kunnan järjestämä kuljetus.

Päätös

Esityksen mukaan.

=====

ES ymplk 03.10.2023 § 100
1195/11.02.03/2023

Ympäristölautakunnan puheenjohtaja on pyytänyt asian käsittelemistä uudelleen. Lausunnon pyytäjältä on saatu lisäaikaa ympäristölautakunnan lausunnon antamiseen 4.10.2023 asti.

Lisätietoja

Ympäristöylitarkastaja Johanna Thessler

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Jukka Reko

Päätösehdotus

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta puoltaa ns. kunnan järjestämää jätteenkuljetusta, jonka organisoinnista vastaa Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy. Perusteluna todetaan, että ympäristölautakunta suorittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena omalta osaltaan jätteenkuljetukseen liittymisen valvontaa yhdessä Forssan jätelautakunnan kanssa. Tämä

valvonta helpottuu huomattavasti tai paremminkin on käytännössä ylipäättään mahdollista kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Sopimusperusteisessa kuljetuksessa joidenkin kiinteistön omistajien jankkaaminen siitä, että ei ole tarvetta liittyä, on turhauttavaa. Lisäksi sopimusperusteisessa järjestelmässä kiinteistö voi ilmoituksellaan erota kuljetuksesta ja tämä teettää turhaa valvontatyötä viranomaisille. Viime kädessä hallintopakkomenettelyn käyttäminen koetaan liian työlääksi ja järeäksi keinoksi vastaan hangoittelevien sopimusperusteiseen kuljetukseen liittymättömien kiinteistöjen pakottamiseksi kuljetukseen liittymiseen.

Viranomaisten työ helpottuu ns. kunnan järjestämässä jätehuollossa, lain edellyttämä liittymisen valvonta vähenee minimiin ja jätehuollossa ei ole enää ns. vapaamatkustajia. Jätelainsäädäntöä on Suomessa muutettu siihen suuntaan, että kunnan järjestämä jätteenkuljetus laajenee ja kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus vähenee. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteen kuljetus on nykyään mahdollista ainoastaan tiettyjen edellytysten täytyessä. Näiden edellytysten täyttymisestä ei meidän alueemme kunnista Eurassa ja Säkylässä ole saatu riittävää näyttöä, joten laillisia perusteita ns. sopimusperusteisen kuljetuksen jatkamiselle ei ole. Lisäksi käytännön kokemukset ja tehdyt selvitykset löytävät monenlaisia etuja kunnan järjestämästä kuljetuksesta verrattuna kiinteistön haltijan järjestämään kuljetukseen. Näitä ovat liikenteen ja tätä kautta myös päästöjen väheneminen sekä kustannustehokkuus, josta johtuen kuljetuksen asiakashinnat ovat usein alhaisemmat ja lisäksi tasavertaiset kaikille kuntalaisille. Monen kuljetusyrityksen jäteautojen ajelu samoilla asuinalueilla ei ole perusteltua. Bio- ja pakkausjätteiden kuljetusten siirtyessä kunnan järjestämäksi, tuntuu entistä loogisemmalta valita myös sekajätteen eli ns. polttokelpoisen jätteen kuljetusjärjestelmäksi kunnan järjestämä kuljetus.

Asian kiireellisyyden vuoksi pöytäkirja tämän asian osalta merkitään tarkastetuksi kokouksessa.

Päätös

Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta ei puolla kunnan järjestämää jätekuljetusta. Nykyinen järjestelmä tukee tervettä kilpailua tällä alueella. Nykyinen järjestelmä on toiminut hyvin ja kuntalaiset ovat siihen tyytyväisiä. Lautakunnan näkemyksen mukaan jätelain kohdat täyttyvät.

Todetaan pöytäkirja tarkastetuksi tämän kohdan osalta kokouksessa.

=====